● *Tizennégymilliárdra pályáznak*

Integráció a fővárosban

A szegedihez hasoló felsőoktatási integráció kialakítását határozta el a fővárosban az Eötvös Loránd Tudományegyetem, a Kertészeti és Élelmiszeripari Egyetem és a Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetem. A szövetségi formát várhatóan 1998 szeptemberétől, az egységes egyetem pedig – a törvény szerint – két évvel később jön majd létre.

Az ELTE önmagában is integrált egyetemnek minősül, így nem lenne „kötelező" számára a társulás. A törvény ugyanis azt írja elő, hogy integrált intézmény az, amelyik az élő természettudományok, az élettelen természettudományok és a társadalomtudományok közül kettőt oktat. Az ELTE így nem is kezdeményezte a társulást más intézményekkel – mondja *Klinghammer István* rektorhelyettes. – Amikor azonban a kertészeti és a közgazdaságtudományi egyetem felvetette, hogy a fővárosban is létre kellene hozi az integrációt, az intézmény egyértelműen támogatta a kezdeményezést. A valódi együttműködésen alapuló integráció ugyanis mindegyik fél számára előnyös.

● ***Hol tart most a folyamat?***

– Hozzávetőleg egy évvel később indultunk, mint a vidéki egyetemi városok. Az intézményi tanácsok nyáron hagyták jóvá a társulási szándékot. Elkészítettük egy integrációs pályázatot, amelyet a művelődési miniszter elfogadott. A FEFA-tól 16 millió forintot kaptunk arra, hogy kidolgozzuk a részletes tervet. Ez most van folyamatban. Ezután kezdődnek majd a tárgyalások a Világbankkal, és a tervek szerint jövő szeptembertől jönne létre a szövetségi, rá két évre az integrált egyetemi forma.

● ***Milyen együttműködési területek jelentik az integráció alapját?***

– Az együttműködésnek hét, különböző fontosságú pillére van. Az első a nyelvi képzés, melyben az ELTE biztosítaná a három egyetem nem nyelv szakos hallgatóinak idegen nyelvi oktatását. A második az ELTE és a közgáz közös posztgraduális képzései, melyben a jogászok közgazdasági, a közgazdászok jogi oktatásban részesülnek. A harmadik közös program egy integrált könyvtárhálózat kialakítása, a negyedik egy közös folyóiratbázis. Az ötödik egy integrált társadalomtudományi kar létrehozása a közgazdaságtudományi egyetem második karából, az ELTE szociológiai intézetéből és a kertészeti egyetem kapcsolódó tanszékeiből. A hatodik egy közös Európa-tanulmányok képzés, a hetedik pedig olyan tudományterületek – például matematika, biológia – együttműködése, amelyet jelenleg kettő, vagy mindhárom intézményben oktatnak. E hét pillér közül jó néhány esetében már évek óta folyik a közös munka. Ezért is gondoljuk úgy, hogy az integráció valós együttműködésen alapul majd.

● ***Milyen lenne az egységes egyetem felépítése?***

– Az ELTE a három tudományegyetemi karral és a tanárképző főiskolai karral lépne be. A BKE a közgazdaságtudományi karral, valamint az ELTE szociológiai intézetét és a KÉE kapcsolódó tanszékeit befogadó társadalomtudományi karral lenne része az egységes egyetemnek. A KÉE – ahogyan a törvény lehetővé teszi – agrárcenrtumot hozna létre. Már a tárgyalások elején megállapodtunk abban, hogy a szövetségi forma kétéves időtartama alatt az intézmények azonos számú, 12-12 képviselővel rendelkeznek a szenátusban, függetlenül a karok vagy a hallgatók számától. Sőt, hallgatói önkormányzatok is azonos számú képviselőt delegálnak. Abban is megállapodás született, hogy az integrált egyetem első szenátusának elnöke az ELTE-ről, a questor a közgazdasági egyetemről kerül majd ki.

● ***Mekkora összegre pályáznak?***

– Az integráció teljes, öttíz éves bekerülési költségét 24 milliárd forintra becsüljük. Ebből 10 milliárd már rendelkezésre áll, így 13,9 milliárd forintra pályázunk. Ezt sokan sokallják, és valóban nagy összegről van szó. De tudni kell, hogy az engedélyezési tervet úgy adtuk be, mint amikor egy építészmérnök engedélyezési tervet készít, és megmondja, hogy mit akar építeni és az mennyibe kerül. De az, hogy végül mi valósul meg, attól függ, hogy amikor a kivitelezési terveket csinálják, mennyi pénz van. A 13,9 milliárdot úgy állítottuk be, hogy ha már létrejön egy ilyen egyetem, a huszonegyedik századra legyen tervezve. Csak a lágymányosi sporttelep kialakítására 3 milliárdot állítottunk be. A sportcsarnok olyan lenne, hogy az lehetne Budapesten a tudomány „forma egyes pályája." Ide lehetne hozni olyan kongresszusokat, amelyeket ma, megfelelő hely hiánya miatt, sehol az országban nem tudunk megrendezni.

● ***Erre a vidékiek joggal mondhatják, hogy a szegedi integráció sem kap központi pénzt arra, hogy Szegeden legyen konferenciaközpont. Ami Budapest érdeke, azt legalább részben a városnak kellene finanszíroznia.***

– Ebben igaza van. De itt nem az volt a kérdés, hogy ki mit finaszírozzon, hanem az, hogy az integráció mennyibe kerül. Kiszámoltuk, hogy 24 milliárdba, amiből tízet mi adunk. Az bennünk fel sem merült, hogy a maradék tizennégyet ki adja. Teljesen igaza van, hogy ebbe az akadémia, a főváros, bárki beszállhat.

● ***A társulást nem az ELTE nem kezdeményezte. A rektorhelyettes úr integrációpárti?***

– Nekünk nem volt szükséges a társulás, de nyitottak voltunk minden kezdeményezésre. Nem tartottuk volna elképzelhetetlennek a régi Budapesti Egyetem visszaállítását sem. Úgy gondolom, az integráció akkor jó, ha erő-összpontosítást jelent, ha a társult intézmények valóban egymás segítségére lehetnek.

Keczer Gabriella

● *Szabályzat a számítógépes hálózatról*

Használati utasítás

A számítógépes hálózat főleg a tanulást és a kutatást szolgálja. *(Fotó: Schmidt Andrea)*

Korlátozásokat vezetnek be a József Attila Tudományegyetem számítógépes hálózatának használatában. A hallgatók nagy száma miatt ugyanis a rendszer túlterheltté vált. A korlátozásokkal főleg azt kívánják elérni, hogy a hálózatot akadálytalanul használhassák oktatási és kutatási célokra.

A József Attila Tudományegyetem szabályzatot alkotott számítógépes infrastruktúrájának használatáról, amelyet az intézmény tanácsa októberi ülésén fogadott el. A szabályzatra – amint azt *Makay Árpád,* a JATE Számítóközpontjának vezetője elmondta – alapvetően két ok miatt volt szükség. Egyrészt azért, hogy minden oktató és hallgató egyforma eséllyel használhassa a hálózatot, és egyúttal ne akadályozzák egymás munkáját. Eddig elsősorban az jelentett gondot, hogy a hallgatóknál jóval kevesebb oktató nem tudott rákapcsolódni a hálózatra, mert a diákok leterhelték azt. Másrészt pedig a ma már nyitottabb rendszert védeni kell a lehallgatás ellen, biztosítani kell, hogy *bizonyos adatokhoz csak egy meghatározott felhasználói kör férhessen hozzá.*

Az egyetemi számítógépes hálózat használata során nem egyszer fordult már elő, hogy a szolgáltató számítógép, a server leállt. Ennek az is oka lehet, hogy a vonalak kapacitása nem végtelen. Ennek elkerülése érdekében – Makay Árpád szerint – olyan szabályzat született, amely elveket és a felhasználóktól elvárható viselkedésformát rögzít, továbbá bizonyos területeken korlátozásokat, tilalmakat fogalmaz meg, ugyanakkor lehetőséget is biztosít a szolgáltatások igénybevételére. A szabályzatnak tehát a korlátozások és tilalmak megfogalmazásakor figyelembe kellett vennie, hogy minden embert megillet az információhoz való hozzáférés joga. Az egyetem erőforrásai azonban korlátozottak, a rendelkezésre álló eszközöket csupán az oktatás, a kutatás, a kapcsolattartás és az információgyűjtés céljaira tudja biztosítani. Makay Árpád szerint *vannak olyan szolgáltatások, például a hálózatos játékok, vagy a már Interneten is megtekinthető televíziós adások, amelyek* – mivel nagy sávszélességet foglalnak el és nem egyetemi célokat szolgálnak – *teljes joggal kizárhatók a számítógépes rendszerből.* A szabályzat nagyobbik része azt rögzíti, hogy milyen rendszerben kell működtetni a számítógépes infrastuktúrát. Makay Árpád szerint a rendszer működésének minőségét elsősorban az üzemeltetők határozzák meg. A szabályzat az egyetemen működtetett eszközpark felügyeletét a Számítóközpontra ruházta. A központ feladata, hogy nyilvántartásba vegye a számítógépes szolgáltatásokat, és azokat rendszeresen ellenőrizze. Erre a munkára azonban a központnak csupán mintegy tizenöt diplomás szakembere van. Az egyetem részegységeiben működő eszközöket külön személyzet üzemelteti, s ők gondoskodnak a gépek karbantartásáról is.

A hálózat leterheltsége ellen többféle módon lehet védekezni, ám ezek a módszerek még kidolgozás alatt állnak. Egyik az időbeli korlátozás, azaz a nap bizonyos időszakában a hallgatók csak oktatási célra használhatnák a hálózatot, s csak ezen időszakon túl levelezhetnének és gyűjthetnének információkat. A korlátozás másik módja, hogy bizonyos szolgáltatásokat csak a hallgatók meghatározott csoportjai vehetnének igénybe. Az egyetem tanácsa *Kensei István* tudományos és pályázati rektorhelyettest bízta meg azzal a feladattal, hogy az ő irányításával felhasználói csoportokat határozzanak meg, és ezekhez korlátozásokat rendeljenek. Ennek az a célja, hogy a nappali időszakban az oktatás és a kutatás számára biztosítsák a szükséges sávszélességet, ezért tervezik például, hogy *a kollégiumokból csak éjszaka lehet a hálózat nemzetközi kijáratait igénybe venni.* Makay Árpád elmondta, hogy a korlátozások céljára még nem tervezik számítógépek és más eszközök beszerzését, mert a kevés pénzt inkább a szolgáltatások bővítésére fordítják. Ha valaki nem tartja be a szabályzat által javasolt elveket, azt – Makay Árpád szerint – akár két hónapra is eltilthatják a hálózat használatától.

Hegedüs Szabolcs

● *Öntevékeny csoportok a JATE-n (6.)*

Az egyetemi énekkar

Az egyetemi énekkar a József Attila Tudományegyetem legrégebb óta működő öntevékeny csoportja, 1925-ben alakult. A ma mintegy negyven-ötven tagú kórus nyitott más intézmények felé, énekelnek benne orvosegyetemisták, élelmiszeripari főiskolások, sőt már végzett hallgatók is.

Az egyetemi énekkarba bárki jelentkezhet, nem kell különösebb zenei tudással rendelkeznie, ugyanis – amint azt *Száz Krisztina,* a kórus egyik vezetője sem titkolja – ez nem profi társaság. A jelentkezőket meghallgatják, hogy a karban jó helyre üljenek, ám ritkán fordul elő, hogy valakit a több hónapos türelmi idő után eltanácsolnak. Száz Krisztina szerint a kórus tagjaival inkább az a probléma, hogy nem lehet kiszámítani, egy-egy próbára hányan és kik mennek el. A hiányzók miatt a tanulást és a gyakorlást gyakran előlről kell kezdeni. A próbákat a hagyományoknak megfelelően kedden és szerdán este hét órától fél tízig tartják a bölcsészkar Egyetem utcai épületében. A műveket Száz Krisztina és a másik karnagy, *Kohlmann Péter* irányításával tanulják. Mindketten a Juhász Gyula Tanárképző Főiskolán szereztek zenei diplomát.

A kórus elsősorban zenekari és hangszeres kíséret nélküli műveket ad elő. Ez alól kivétel volt Liszt Missa Coralis című miséje, amelyet orgonamuzsika kíséretében énekeltek tavaly a Dómban az egyetem fennállásának hetvenötödik évfordulója alkalmából, illetve idén Veszprémben. Most azonban átálltak a könnyedebb, vidámabb művekre, amelyek között egyebek mellett spirituálék, népdalfeldolgozások szerepelnek. A megtanulandó és előadandó műveket mindig az határozza meg, hogy éppen milyen rendezvényen lépnek fel. Felkérésre is vállalnak szereplést, de saját maguk is szerveznek fellépéseket bel- és külföldön egyaránt. Legutóbb az őszi kulturális fesztiválon vettek részt, legközelebb pedig decemberben egy Kodály kórushangversenyen lépnek fel, és egy karácsonyi koncertet is akarnak szervezni. Magyarországon kívül utoljára Portugáliában szerepeltek, immár harmadszor. Most pedig Temesvárral próbálják felvenni a kapcsolatot, és várhatóan decemberben a kórus egy része is elutazik arra a rendezvényre, amelyen a JATE öntevékeny csoportjai mutatkoznak be. Az énekkar elsősorban az önkormányzattól és az egyetemtől számíthat anyagi támogatásra, emellett azonban próbálnak szponzorokat szerezni, és országos pályázatokra jelentkezni. Száz Krisztina szerint most leginkább egy modernebb egyenruhára lenne szükségük, amelyben méltóan képviselhetnék az egyetem színeit.

H. Sz.

Tájékoztatás a főiskoláról

● **Munkatársunktól**

A lapunk november 6-ai számában „Csúszó" pénzek címmel megjelent riportunkkal kapcsolatban a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola Hallgatói Önkormányzatának vezetői a következő megjegyzéseket tették. Nem csak a JATE-n osztják el a diákok között az ösztöndíjra fordítható pénzt a hallgatók által választott önkormányzati képviselők, ez a felsőoktatási intézmények nagy részében az ő hatáskörükbe tartozik. Így a Juhász Gyula Tanárképző Főiskolán is, ahol a hallgatói önkormányzat küldöttgyűlésének döntései értelmében utalják át az ösztöndíjat. A tanulmányi ösztöndíj elosztását a HÖK pénzügyi referense végzi, az e célra készült számítógépes program segítségével. A pénzügyi referens maga is hallgató, tisztét a minden év áprilisában összeülő tisztújító küldöttgyűlésen tartott választás alapján látja el.

A JGYTF HÖK vezetői azt is megjegyezték, hogy a tanulmányi átlagok, s ezekből az ösztöndíjak kiszámításának folyamata náluk egyszerűbb és rövidebb ideig tart, mint a JATE-n. A HÖK által készített listát a tanulmányi osztály munkatársai számfejtik, a banki utalást a gazdasági hivatal végzi. A bankok – szerződés szerint – négy banki munkanap alatt teszik a hallgatók számlájára az ösztöndíjat, szociális támogatásokat tartalmazó összeget. A JGYTF hallgatói a cikk megjelenésének napján a harmadik ösztöndíjukat vehették fel.

Olasz napok

● **DM-információ**

Olasz napokat szervez a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola november 17-én és 18-án. Hétfőn tizenhárom órakor kezdődik a fiúk-lányok kosárlabda mérkőzése a Topolya utcai sportpályán, tizenhét órakor pedig tudományos diákköri ülést tartanak az olasz nyelv és irodalom tanszéken. Kedden délelőtt fél tizenegytől szép kiejtési és előadói versenyt rendeznek a Hattyas sori épület 601-es termében. Tizenhét órakor ünnepi est zárja a kétnapos rendezvényt. Ezen *Böszörményi Zsuzsa* diák-Oscar díjas filmrendező tart filmrészletekkel illusztrált előadást, s kihirdetik a fordítói és a műelemzési pályázatok, valamint a szép kiejtési és előadói verseny eredményét.

EU-támogatás

● **Budapest (MTI)**

Magyarországi Európai Tanulmányi Központok létesítésére írt alá a múlt héten megállapodást a Külügyminisztériumban *Hans Beck,* az EU Bizottság magyarországi képviseletének vezetője és *Pataki István* helyettes integrációs államtitkár. Az egyezmény értelmében az Európai Unió 3 millió ECU értékben nyújt támogatást magyarországi felsőoktatási intézményeknek EU-szakemberek képzéséhez. A hároméves program mintegy tíz egyetemet és főiskolát érinthet. A projekt kínálta lehetőségekre pályázati felhívást tesznek közé, melyre december 15-éig lehet benyújtani az igényeket.